

GIMNAZJUM NR 10
im. Tadeusza Kościuszki
35-234 RZESZÓW, ul. Partyzantów 10a
tel. 017-746-27-70, fax 017-746-27-80
NIP: 813-30-08-430
REGON - 690668887

**Szkolny Program
Wychowawczy
realizowany
w Gimnazjum Nr 10
im. Tadeusza Kościuszki
w Rzeszowie**

(stanowi integralną część statutu)

**Akceptacja
Rady Rodziców**

RADA RODZICÓW
Gimnazjum Nr 10
w Rzeszowie

**Akceptacja
Samorządu Uczniowskiego**

Magdalena Rubacha
Klaudia Karas
Kamil Mazur

**Akceptacja
Dyrektora Szkoły**

DYREKTOR
Gimnazjum Nr 10
im. T. Kościuszki w Rzeszowie
mgr Grażyna Lachcik

Wchodzi w życie 16.10.2014 r.

Spis treści

- 1. Wstęp..... str. 2**
- 2. Główne cele wychowawcze (opracowane na podstawie misji szkoły) realizowane przez nauczycieli gimnazjum str. 6**
- 3. Zadania wychowawcze..... str. 8**
- 4. Sposoby realizacji programu..... str. 9**
- 5. Program wychowawczy – przedstawienie graficzne – załącznik Nr 1**
- 6. Tematyka godzin wychowawczych klas I, II, III – załącznik Nr 2**

Wstęp

Plan wychowawczy

Oryginalny plan wychowawczy opracowany przez nauczycieli GIMNAZJUM NR 10 w Rzeszowie jest zgodny z zasadami zawartymi w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka,
- Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencji o Prawach Dziecka,
- Ustawie "Karta Nauczyciela",
- Ustawie o Systemie Oświaty.

Nadrzędnym celem wychowania jest ukształtowanie takiego człowieka, który - jak naucza Jan Paweł II - **"będzie umiał bardziej być, a nie tylko więcej mieć, (...) będzie umiał żyć nie tylko z drugim, ale i dla drugich"**. Jest to model absolwenta naszej szkoły.

Wychowanie, obok nauczania i kształcenia stanowi integralny element szkolnej edukacji. Zależy ono w głównej mierze od domu rodzinnego. Szkoła natomiast wspiera i pomaga rodzinie w realizacji tego procesu. Koordynuje własne działania, domu rodzinnego a także środowiska rówieśniczego. Zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego, przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich oparte na zasadach wolności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości. W szkole przywiązuje się wielką wagę do respektowania norm społecznych.

GIMNAZJUM NR 10 nie uzurpuje sobie wyłączności w sprawach wychowania. Głównymi wychowawcami dzieci są RODZICE; ich rola w tym zakresie jest wiodąca i niepodważalna. Nauczyciele pragną twórczo wspierać działania domu, wspomagając rozwój osobowy uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym.

Planując pracę wychowawczą na najbliższe 3 lata, musimy uwzględnić specyficzne warunki w jakich funkcjonuje GIMNAZJUM NR 10. Usytuowane na obrzeżach miasta przyjmuje w swoje mury absolwentów SP-4, SP-19, SP-13 i innych rzeszowskich szkół podstawowych, jak również uczniów dojeżdżających z obrzeży Rzeszowa. Proponując szkołę twórczą, nie możemy zapominać, że punktem wyjścia jest bezpieczeństwo wychowanków. W pierwszej fazie funkcjonowania GIMNAZJUM NR 10 nauczyciele będą zapobiegać niepożądanym zjawiskom, które mogą wystąpić na linii "starzy" - nowi, miasto - wieś, podstawówka - gimnazjum, nauczyciel - uczeń, gdyż szkoła to wspólnota, a wszyscy jej członkowie są jednakowo ważni. Szkoła świadoma licznych zagrożeń czekających na młodych ludzi w otaczającej rzeczywistości, w swej pracy wychowawczej będzie:

- wspierała indywidualną drogę rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, zdrowotnego, moralnego i społecznego ucznia;
- modelowała pozytywne postawy społeczne;
- zmierzała do tego, by uczniowie stawali się bardziej samodzielni;
- rozwijała poczucie jedności ze współczesnym światem;
- zapewniała bezpieczeństwo uczniom;
- respektowała normy społeczne.

Zespół wychowawców, pracę nad kształtowaniem osobowości młodych ludzi podejmuje podczas zajęć przedmiotowych, przerw międzylekcyjnych, godzin wychowawczych (kółka, wycieczki, konkursy, itp.), imprez okolicznościowych oraz w trakcie realizacji tzw. projektów edukacyjnych. W naszym działaniu tradycja i doświadczenie pedagogiczne zetkną się z nowoczesnymi metodami i technikami oddziaływań na wychowanków.

Uważamy, że:

- podstawą wszystkich działań podejmowanych w szkole jest partnerstwo;
- potrzeby ucznia decydują o wyborze metod nauczania;
- podstawą zachowań uczniów, personelu i rodziców jest wzajemny szacunek;
- wszyscy członkowie społeczności szkolnej powinni być jednakowo zaangażowani w kształtowaniu wizerunku szkoły.

Główne cele wychowawcze
(opracowane na podstawie misji szkoły)
realizowane przez społeczność Gimnazjum nr 10
im. Tadeusza Kościuszki

Program wychowawczy realizowany będzie przez całą społeczność szkolną, czyli:

- 1) **nauczycieli** – zapewniających w swoich działaniach poczucie bezpieczeństwa, życzliwości, wyrozumiałości, rozwoju twórczego myślenia, tworzenie atmosfery dialogu i wzajemnego zaufania.
- 2) **rodziców** – od których oczekuje się współpracy w zakresie wspierania rozwoju dziecka, udziału w dniach otwartej szkoły, uroczystościach, zebraniach szkolnych i klasowych, uczestnictwa w różnych formach planowania oraz współorganizowania imprez i wycieczek szkolnych.
- 3) **uczniów** – od których oczekuje się przestrzegania postanowień Statutu Szkoły, a w szczególności systematycznego udziału w zajęciach edukacyjnych, szacunku dla pracowników szkoły, aktywnego udziału w życiu szkoły, poszanowania mienia prywatnego, kultury osobistej.
- 4) **pracowników administracyjno – gospodarczych** dbających o higienę i bezpieczeństwo pomieszczeń i urządzeń szkolnych oraz wspierających nauczycieli w opiece nad uczniami.

Podczas roboczej Rady Pedagogicznej zostały opracowane cele w zakresie wychowania, które będziemy realizować w naszej pracy wychowawczej. Są one zgodne z przyjętym modelem absolwenta naszej szkoły.

Nauczyciele pragną:

- stworzyć odpowiednie warunki do efektywnego uczenia się;
- zapewnić wszystkim uczniom pełny rozwój ich uzdolnień;
- przygotować każdego ucznia do roli odpowiedzialnego członka społeczeństwa;
- stworzyć wspólnotę troszczącą się o uczniów;

- stworzyć szkołę bezpieczną, w której uczniowie nie boją się nas, a my nie boimy się uczniów i rodziców;
- stworzyć szkołę mądrą, w której nauka staje się sposobem rozwoju ucznia;
- stworzyć szkołę, w której dzieci uczą się po to, by wiedzieć, umieć, by zdobyć kompetencje do pracy wykonywanej z radością;
- uwrażliwić ucznia na drugiego człowieka, na sztukę i przyrodę, by znali i lubili siebie, radzili sobie ze sobą i ze światem, byli mądrzy, samodzielni, odważni.

Zadania Wychowawcze
dla nauczycieli przedmiotów i wychowawców klasowych,
dla rodziców, dla instytucji wspomagających.

- podniesienie autorytetu rodziny;
- tworzenie kultury pozytywnych wzorów;
- pomoc rodzinie w wychowaniu;
- podniesienie prestiżu zawodu nauczyciela;
- rozwój zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
- współpraca ze stowarzyszeniami wychowawczymi oraz organizacjami młodzieżowymi;
- rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej;
- ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt;
- przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi;
- przeciwdziałanie przestępczości nieletnich;
- prowadzenie bieżącego systemu oceny zagrożeń.

Sposoby realizacji programu w oparciu o wybrane wartości:

OJCZYZNA

Sposób realizacji:

- poznawanie historii, kultury i tradycji Polski oraz „małej ojczyzny” (lekcje historii, WOS, języka polskiego, kółko historyczne, organizowanie szkolnych konkursów);
- kształtowanie szacunku dla symboli narodowych oraz miejsc pamięci narodowej (lekcje WOS, szkolne uroczystości, składanie kwiatów w miejscach pamięci narodowej);
- uroczyste obchodzenie ważnych rocznic: Rocznica Września, Święto Edukacji Narodowej, Święto Niepodległości, Dzień Patrona Szkoły, Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja (godziny wychowawcze, angażowanie samorządu uczniowskiego w przygotowanie szkolnych uroczystości);
- zachęcanie do udziału w obchodach świąt państwowych organizowanych przez władze lokalne;
- kształtowanie postawy patriotyzmu (lekcje historii, WOS, języka polskiego godziny wychowawcze, prezentowanie bohaterów narodowych, dokonań Polaków w różnych dziedzinach, pogadanki na temat współczesnego patriotyzmu, przypominanie o wywieszeniu flagi w Święto Niepodległości, Rocznice Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Dzień Flagi).

ZDROWIE

Sposób realizacji:

- dbanie o prawidłowy rozwój swojego organizmu i higienę osobistą (przeprowadzanie pogadank z uczniami, organizowanie spotkań z higienistką szkolną, uczestniczenie uczniów w przeglądach uzębienia u stomatologa, egzekwowanie zmiany obuwia w szkole);
- pogłębianie świadomości na temat chorób i ich zapobiegania (przeprowadzanie pogadank na temat chorób związanych z rozwojem cywilizacji, palenia papierosów, używania alkoholu, narkotyków; systematyczne zwracanie uwagi na prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce; ograniczanie hałasu na przerwach);
- wyrabianie prawidłowych nawyków żywieniowych (organizowanie spotkań z autorytetami w dziedzinach żywienia; prezentacja plakatów promujących zdrowy tryb życia);
- wskazywanie zagrożeń wynikających z dostępu do różnorodnych używek (współpraca z ośrodkami ds. uzależnień; wdrażanie programów profilaktycznych);
- wyrabianie umiejętności zachowań asertywnych (kształtowanie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach grożących zdrowiu i życiu dziecka);
- wskazywanie zalet czynnego wypoczynku i aktywnego spędzania czasu (organizacja zajęć pozalekcyjnych, zabaw przy muzyce, różnego rodzaju akcji ekologicznych: LOP, GLOBE, angażować uczniów w działalność artystyczną i samorządową).

BEZPIECZEŃSTWO

Sposób realizacji:

- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania w szkole, domu miejscach publicznych (pogadanki z uczniami na temat zwrotów grzecznościowych, kultury słowa, poprawnych relacji z rówieśnikami);
- uczestniczenie w bezpiecznych formach wypoczynku (zapoznanie i przestrzeganie regulaminów wycieczek szkolnych, obozów sportowych);
- planowanie i organizowanie ciekawego sposobu spędzania czasu wolnego (zapoznanie oraz zmotywowanie uczniów do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych odbywających się w szkole i poza nią);
- stosowanie zasad bezpieczeństwa (zapoznanie i przestrzeganie zasad BHP podczas przebywania w budynkach użyteczności publicznej, w szczególności w szkolnych pracowniach chemicznych i fizycznych, zapoznanie z procedurami ewakuacji, przeprowadzenie próbnej ewakuacji, prowadzenie szkoleń BHP);
- uczenie się udzielania pierwszej pomocy (uczestniczenie w zajęciach EDB, zorganizowanie warsztatów oraz szkoleń, uczestniczenie w konkursach i pokazach);
- wyrabianie umiejętności rozwiązywania konfliktów na drodze negocjacji i kompromisów (pogadanki z uczniami, spotkania z pedagogiem, z pracownikami policji oraz patrolem szkolnym);
- kształtowanie właściwej postawy wobec członków rodziny, osób starszych i pracowników szkoły (pogadanki na tematy właściwych relacji w domu, w szkole oraz okazywania szacunku dla cudzej pracy).

RODZINA

Sposób realizacji:

- zapoznanie z funkcjami rodziny, dyskusja na temat wypełniania ich przez polskie rodziny (wychowanie do życia w rodzinie);
- uświadomienie uczniom, że postawa każdego członka rodziny wpływa na jej funkcjonowanie, próba odpowiedzi na pytanie - Moje miejsce w rodzinie?
- wskazywanie znaczenia komunikacji w rodzinie (godziny wychowawcze, zajęcia wychowanie do życia w rodzinie, analiza tekstów literackich, analiza przypadku);
- przekazanie informacji dotyczących problemów życia rodzinnego, charakteryzowanie relacji pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny (godziny wychowawcze, zajęcia wychowanie do życia w rodzinie);
- wskazywanie podobieństw i różnic w życiu rodzinnym w Polsce i innych krajach (języki obce);
- organizowanie wspólnych spotkań dzieci i rodziców (spotkania z wychowawcą, wspólne imprezy).

TOLERANCJA

Sposób realizacji:

- uznawanie i akceptowanie indywidualnych różnic między ludźmi (wyrabianie umiejętność słuchania, komunikowania się i rozumienia innych, wyrabianie prawidłowych postaw wobec cudzych poglądów);
- kształtowanie postaw szacunku, akceptacji i uznania bogactwa różnorodności kultur na świecie (prezentacja kultury i obyczajów krajów angielskojęzycznych, niemieckojęzycznych, organizacja dni języków obcych w szkole);

- utrzymywanie właściwych relacji z ludźmi niepełnosprawnymi (pogadanki na temat tolerancji, niepełnosprawności oraz właściwego miejsca w społeczeństwie);
- pogłębianie świadomości na temat obowiązków i praw człowieka (zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły, tworzenie regulaminów);
- organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Tolerancji (zorganizowanie święta oraz konkursów towarzyszących, promowanie tolerancji na co dzień przez każdego ucznia, wykonanie plakatów oraz gazetek promujących to święto.
-

WOLNOŚĆ

Sposób realizacji:

- uświadomienie uczniom, że pojęcie wolności ma wiele odniesień i jest wartością ważną zarówno w życiu jednostki, jak i narodu (godziny wychowawcze, lekcje historii i wos);
- wskazywanie pozytywnych i negatywnych konsekwencji dokonywanych wyborów (język polski – Antygona, historia – walka o niepodległość, bohaterowie i zdrajcy, wos – aktywność obywatelska, godziny wychowawcze – uzależnienia);
- Mam prawo do ..... , granice wolności (godziny wychowawcze, wychowanie do życia w rodzinie - stwarzanie sytuacji dającej uczniom okazję do pogłębiania rozumienia wolności, prezentowania własnych przemyśleń);

- Życ w wolności – kształtowanie postawy szacunku wobec innych osób, zachęcanie do angażowania się w życie szkoły, składanie kwiatów w miejscach pamięci narodowej, przypominanie wydarzeń, które miały decydujący wpływ na uzyskanie przez Polskę wolności politycznej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Sposób realizacji:

- wskazywanie na niebezpieczeństwo kontaktu z nieznanymi osobami (pogadanki, zajęcia psychoedukacyjne ukazujące związek odpowiedzialności z dokonywaniem wyborów, kształtowanie odpowiedzialności za własną płodność);
- przekazywanie informacji o szkodliwości używek i innych substancji niebezpiecznych dla zdrowia i życia, typu materiały wybuchowe, leki, środki chemiczne (gazetki szkolne i wystawy prac plastycznych o w/w tematyce, realizacja treści na lekcjach fizyki i chemii, realizacja projektów edukacyjnych; informowanie o prawnych aspektach zażywania substancji uzależniających);
- uczenie jak odmawiać bez obawy przed odrzuceniem, kształtowanie pozytywnych postaw (oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego: zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, dyskoteki, zawody sportowe podczas, których propaguje się wartość odpowiedzialności za siebie i innych);
- kształtowanie postaw przeciwstawiania się nałogom, propagowanie abstynencji (realizacja programów profilaktycznych; organizowanie warsztatów i szkoleń prowadzonych przez instytucje zewnętrzne np. Policja; ćwiczenie zachowań asertywnych u uczniów);

- otoczenie szczególną opieką uczniów, którzy przejawiają zachowania ryzykowne (częste spotkania z rodzicami tych uczniów, kierowanie uczniów i rodziców do poradni i placówek specjalistycznych);

PRZYJAŹŃ

Sposób realizacji:

- właściwe relacje w grupie rówieśniczej poprzez integrację zespołu klasowego (organizowanie wspólnych wyjść klasowych, czyli „popołudnie z klasą” i zajęć integrujących na godzinach

- 13 -

wychowawczych; zachęcania do udzielania pomocy koleżeńskiej);

- kształtowanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania własnych uczuć (przygotowywanie uczniów poprzez cykle pogadank do nawiązywania prawidłowych kontaktów z rówieśnikami, w tym wskazywanie zagrożeń wynikających z szukania przyjaciół poprzez Internet);
- zachęcanie do rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy (wdrażanie do tolerancji poprzez cykle pogadank wobec odmiennych postaw i poglądów; przeciwstawianie się nietolerancji wobec osób niepełnosprawnych, przedstawicieli innej narodowości i wyznania);
- utrzymywanie właściwych, przyjaznych relacji z rodzicami (wprowadzanie elementów tzw. „Szkoły dla rodziców” podczas wywiadówek).

WYKSZTAŁCENIE

Sposób realizacji:

- organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych (przygotowanie i uczestnictwo w konkursach, wyszukiwanie konkursów w Internecie);
- indywidualna praca z uczniem zdolnym (uwzględnianie w programach dydaktyczno - wychowawczych programów wyzwalających aktywność twórczą uczniów);
- stymulowanie aktywności poprzez publiczne prezentowanie osiągnięć (organizowanie wystaw tematycznych i występów artystycznych, realizowanie projektów edukacyjnych);
- przekazywanie informacji na temat rynku pracy (organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, analiza rynku pracy, wizyty młodzieży w różnych instytucjach i zakładach pracy);
- zapoznanie z ofertami szkół średnich (organizacja spotkań z przedstawicielami szkół średnich oraz uczestnictwo w dniach otwartych szkół);
- Pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych predyspozycji zawodowych (przeprowadzenie i przeanalizowanie ankiet oraz rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym związanych z dalszą edukacją i wyborem zawodu).